

A MaReSz Rendezvényhelyszín Tagozat szakmai észrevételei és javaslatai

*Marik Péter „Szakértői javaslat a magyar rendezvényszervezési rendszer megújítására”
című vitaanyagához*

KISZÁMÍTHATÓSÁG • ARÁNYOSSÁG • FENNTARTHATÓSÁG

Munkaanyag

Budapest, 2026. augusztus

I. Alapvetés, cél és szakmai kiindulópont

A MaReSz Rendezvényhelyszín Tagozata támogatja a rendezvénypiac szélesítésére, a valós verseny erősítésére, az egyszereplős rendszerek felülvizsgálatára, az átláthatóbb árazásra és elszámolásra, valamint az arányosabb közbeszerzési feltételek kialakítására irányuló törekvéseket.

Álláspontunk szerint ugyanakkor a reform akkor lehet kiegyensúlyozott és hosszú távon fenntartható, ha a szolgáltatói oldal fokozott átláthatósága és elszámoltathatósága mellett a megrendelői működés kiszámíthatósága, a kockázatok arányos megosztása, a helyszínek eltérő működési modellje, valamint a szakmai és gazdasági fenntarthatóság is megfelelő hangsúlyt kap.

A szabályozás célja nem pusztán az egyes rendezvények beszerzési árának csökkentése, hanem egy versenyző, sokszereplős, szakmailag magas színvonalú, kiszámítható és hosszú távon fenntartható magyar rendezvénypiac kialakítása.

I.1. A MaReSz szerepe

A MaReSz szakmai érdekképviselői szervezatként szakmai ajánlásokkal, módszertani javaslatokkal, piaci tapasztalatokkal és intézményesített egyeztetéssel támogathatja a reform részletszabályainak kialakítását. Az állami és önkormányzati intézmények működésére és beszerzéseire mindenkor a hatályos jogszabályok irányadók.

II. Kiszámítható állami megrendelői működés és arányos kockázatmegosztás

A reformnak a szolgáltatói oldal árazása és elszámoltathatósága mellett az állami megrendelői működésből eredő piaci kockázatokat is kezelnie kell.

A rendezvényhelyszínek, szállodák, éttermek, catering-, személyszállító és más szolgáltatók gyakran hónapokra vagy akár egy évnél hosszabb időre jelentős, időponthoz kötött és később már nem értékesíthető kapacitásokat tartanak fenn. Eközben a végleges finanszírozási, közbeszerzési vagy szervezői döntések sok esetben csak jóval később születnek meg.

Amennyiben ezt követően a volumen jelentősen csökken, az esemény rövidül, lemorzsolódás, no-show vagy lemondás történik, az ebből eredő gazdasági következmény nem hárítható automatikusan a szolgáltatóra.

II.1. Egységes állami megrendelői működési standard

- a briefek minimális tartalmi követelményei;
- a döntési jogosultságok és felelősségi körök;
- a tenderkiírási, jóváhagyási és szerződéskötési határidők;
- a hosszú távú kapacitáslekötéshez kapcsolódó, fokozatosan növekvő megrendelői elköteleződés;
- a garantált minimumvolumenek;
- a kapacitások részleges vagy teljes felszabadításának határideje;
- az előre rögzített lemondási, lemorzsolódási és no-show feltételek;
- a teljesítésigazolás és fizetés rendje;
- a változáskezelési folyamat.

Fontos alapelv, hogy a közpénzek felelős felhasználása nem jelentheti a megrendelői döntések késedelméből, pontatlanságából vagy utólagos módosításából eredő gazdasági kockázatok egyoldalú áthárítását a szolgáltatókra.

Az igénybe nem vett, de hosszú időn keresztül rendelkezésre tartott és emiatt más ügyfél számára már nem értékesíthető kapacitásnak valós gazdasági értéke van. A szolgáltatót nem érheti hátrány amiatt, hogy a szerződésben előzetesen rögzített feltételeket jogszerűen érvényesíti.

II.2. Szabályozott változáskezelés

A rendezvények természetükből fakadóan változhatnak a tervezési és megvalósítási folyamat során. Javasolt ezért olyan egységes változáskezelési eljárás kialakítása, amelyben minden jelentősebb módosítást írásban rögzítenek, annak költség-, idő- és kockázati hatásával együtt.

A módosítás végrehajtására főszabály szerint megfelelő megrendelői jóváhagyás után kerülhet sor; a valóban sürgős és előre nem látható esetekre külön eljárásrend alakítható ki.

III. Tulajdonsemleges, teljes költség és szakmai alkalmasság alapú helyszínválasztás

Az állami tulajdonú vagy közpénzből fenntartott infrastruktúra hatékony használata indokolt közpolitikai cél. Az állami helyszínek rendelkezésre állásának vizsgálata ezért támogatható, ez azonban nem jelenthet automatikus elsőbbséget a többi alkalmas rendezvényhelyszínnel szemben.

A helyszínválasztás során nem elegendő kizárólag a helyszínbérleti díjat vagy a tulajdonosi formát figyelembe venni. A döntésnek tulajdonsemleges módon, a tényleges teljes költség és a szakmai megfelelőség összevetésével kell megtörténnie.

- a teljes szolgáltatási tartalom;
- valamennyi kötelező és járulékos költség;
- a technikai, biztonsági és üzemeltetési feltételek;
- a catering- és egyéb kötelező szolgáltatások költségei;
- az esetleges lelépési vagy külső szolgáltató igénybevételéhez kapcsolódó díjak;
- a szállás- és logisztikai feltételek;
- a rendelkezésre állás;
- a rendezvény teljes megvalósításának tényleges összköltsége.

Egy szálloda vagy komplex rendezvényhelyszín például nem pusztán termet biztosít, hanem integráltan nyújthat szállást, cateringet, személyzetet, technikai és operatív háttérrel is. Más helyszíneknél ugyanezek külön díjelenként vagy kötelező szolgáltatásként jelenhetnek meg.

A helyszínek valós gazdasági összehasonlíthatóságát ezért csak a teljes szolgáltatási tartalom és a teljes bekerülési költség vizsgálata biztosíthatja.

IV. Helyszíni kizárólagosságok és működési autonómia

A Rendezvényhelyszín Tagozat támogatja a piaci verseny szélesítésének célját, ugyanakkor javasolja, hogy a helyszíni kizárólagosságok ne egységesen és önmagukban versenykorlátozó gyakorlatként kerüljenek megítélésre.

A catering, a rendezvénytechnika, a biztonság és más szakági szolgáltatások gazdasági és működési modellje jelentősen eltérhet egymástól. Ezért a kizárólagosság indokoltságát szolgáltatástípusonként és helyszínenként, objektív szempontok alapján szükséges vizsgálni.

IV.1. Az értékelés fő szempontjai

- a szolgáltató által végrehajtott helyszíni beruházások nagysága és megtérülési ideje;
- a szolgáltató által fizetett bérleti, koncessziós vagy egyéb használati díjak;
- az esetlegesen veszteséges állandó szolgáltatási kötelezettségek;
- a szolgáltatás műszaki és infrastrukturális integráltsága;
- a biztonsági, vagyonvédelmi és felelősségi követelmények;
- a fennálló hosszú távú szerződéses kötelezettségek.

A catering esetében a szolgáltató vagy bérlő sok esetben nem egyszerűen szolgáltatást nyújt, hanem saját beruházást finanszíroz, bérleti vagy más díjat fizet, illetve olyan állandó vendéglátási egységeket is működtethet, amelyek önmagukban veszteségesek. Más szakági szolgáltatások esetében a gazdasági modell és a pénzügyi mozgás iránya eltérő lehet.

IV.2. Fokozatos felülvizsgálat és kontrollált nyitottság

A meglévő kizárólagos szerződések felülvizsgálata csak fokozatosan, megfelelő átmeneti időszakkal és objektív szempontrendszer alapján történhet.

A verseny szélesítése mellett meg kell őrizni a helyszín szakmai és műszaki kontrollját. Külső szolgáltatók bevonása esetén a helyszínnel továbbra is érvényesítenie kell saját műszaki, biztonsági, üzemeltetési, vagyonvédelmi és felelősségi követelményeit. A nyitottság ezért kontrollált, szakmailag szabályozott hozzáférést jelent, nem a helyszíni felelősség feladását.

V. Állami helyszínek és az „állami napok” rendszere

Támogatható az az alapelv, hogy az állami tulajdonban lévő, illetve jelentős állami szerepvállalással fenntartott rendezvényhelyszínek meghatározott keretek között rendelkezésre álljanak kiemelt állami rendezvények számára. Ennek szabályozása azonban nem történhet valamennyi helyszínrre egységesen alkalmazott nap- vagy százalékos kvóta alapján.

Az egyes létesítmények üzleti modellje, éves rendezvény száma, kapacitása, fenntartási struktúrája, működési költsége és piaci pozíciója jelentősen eltér. Ezért helyszínenként szükséges meghatározni, milyen mértékű állami rendelkezésre állás biztosítható a gazdaságilag fenntartható működés veszélyeztetése nélkül.

Az állami napok igénybevétele nem okozhat gazdasági veszteséget a helyszínnel. A rendszernek biztosítani kell a rendezvényhez kapcsolódó tényleges közvetlen és indokolt közvetett költségek megtérítését; ehhez egységes költségterítési módszertan kialakítása javasolt.

V.1. A részletszabályozás fő kérdései

- az érintett helyszínek köre és az állami napok számának helyszínspecifikus meghatározása;
- a lehívás módja és minimális határideje;
- a költségterítés szabályai;
- a már lekötött piaci rendezvények védelme;
- a módosítás és lemondás feltételei;
- az esetleges bevételkiesés és más gazdasági kockázatok kezelése.

A részletszabályok kialakításába a rendezvényhelyszínek képviselőit közvetlenül és intézményesített módon indokolt bevonni.

VI. Finanszírozás, fizetési biztonság és gyors vitarendezés

A tényleges verseny és különösen a KKV-k piacra jutása nemcsak a tenderfeltételeken, hanem a finanszírozási feltételeken is múlik. A szolgáltatók sok esetben már jóval a rendezvény előtt kapacitást kötnek le, előlegeket fizetnek saját beszállítóiknak, személyi és technikai erőforrást biztosítanak, illetve finanszírozzák az előkészítést.

VI.1. Finanszírozási és fizetési minimumok

- megfelelő előlegfizetési rendszer;
- hosszabb projektek esetében mérőföldkőalapú részszámlázás lehetősége;
- gyors és szabályozott teljesítésigazolás;
- a nem vitatott összegek határidőben történő kifizetése;
- az indokolt előfinanszírozási költségek megfelelő kezelése.

VI.2. Gyors, független szakmai vitarendezés

Összetett projektekben elkerülhetetlenül kialakulhatnak teljesítési, elszámolási vagy értelmezési viták. Indokolt lehet ezért olyan gyors, független szakmai vitarendezési mechanizmus kialakítása, amely rövid határidővel képes szakmai álláspontot kialakítani a vitás kérdésekben.

Fontos alapelv, hogy elszámolási vita esetén főszabály szerint csak a ténylegesen vitatott összeg kerüljön visszatartásra, és ne váljon lehetővé a teljes vállalkozói díj indokolatlan visszatartása.

VII. Minőség, integrátori felelősség és kétoldalú teljesítménymérés

VII.1. Integrátori felelősség

A szakági verseny szélesítése és a szolgáltatások bontása javíthatja a versenyt, azonban nem vezethet a teljes rendezvény szakmai és operatív felelősségének széttöredezéséhez.

Összetett rendezvények esetében egyértelműen meg kell határozni azt a szereplőt, aki a teljes megvalósításért, a különböző szakági szolgáltatók koordinációjáért és a végeredményért felel. A verseny erősítése nem mehet az irányíthatóság, a biztonság és a szakmai minőség rovására.

VII.2. Egységes teljesítmény- és minőségmérés

A rendszer eredményességét nem kizárólag az elért beszerzési ár alapján indokolt mérni.

- a rendezvény szakmai céljainak teljesülése;
- a résztvevői vagy megrendelői elégedettség;
- a biztonságos és megfelelő minőségű lebonyolítás;
- a költségterv és az ütemezés betartása;
- indokolt esetben a gazdasági, turisztikai vagy más mérhető hatások.

VII.3. Kétoldalú értékelés

Az értékelés legyen kétoldalú: ne kizárólag a szolgáltatói teljesítmény, hanem a megrendelői működés minősége is legyen visszamérhető. Ennek körében különösen a döntési határidők, a változtatások kezelése, a briefek pontossága, a teljesítésigazolás és a fizetési fegyelem vizsgálható.

VIII. Próbaidőszak, hatásvizsgálat és rendszerkorrekció

Tekintettel a javasolt reform összetettségére és jelentős piaci hatásaira, indokoltnak tartjuk az új rendszer előre meghatározott, 1–2 éves próbaidőszakban történő bevezetését.

VIII.1. A pilot során mérendő területek

- a verseny intenzitásának változása;
- a tényleges rendezvényköltségek;
- az adminisztratív terhek;
- a szakmai minőség;
- a KKV-k és új piaci szereplők részvétele;
- a megrendelői és szolgáltatói tapasztalatok;
- az esetlegesen kialakuló nem kívánt piaci hatások.

A próbaidőszak végén átfogó szakmai és piaci hatásértékelés készítése javasolt, amelynek eredménye alapján a rendszer szükség szerint módosítható és finomhangolható.

IX. A MaReSz és a helyszínek intézményesített bevonása

A reform végrehajtási szabályainak kialakítása során a MaReSz és a rendezvényhelyszínek képviselőinek intézményesített bevonását javasoljuk, különösen az állami helyszínelőket, az állami napok, a helyszíni kizárólagosságok, a megrendelői standardok és a helyszínválasztási módszertan tekintetében.

A MaReSz szerepe szakmai tudás, piaci tapasztalat és módszertani javaslatok biztosítása, valamint a különböző piaci szereplők szempontjainak közvetítése lehet. A konkrét beszerzési és szerződéses döntések meghozatala továbbra is az arra jogosult tulajdonos, üzemeltető vagy megrendelő feladata.

X. Összegzés

A MaReSz Rendezvényhelyszín Tagozat álláspontja szerint a reform céljai akkor érhetők el fenntartható módon, ha a verseny szélesítése és a közpénzek hatékony, átlátható felhasználása mellett a szabályozás egyaránt figyelembe veszi:

- a helyszínek eltérő üzleti modelljét és működési sajátosságait;
- a valós teljes költségeket;
- a szolgáltatók beruházásait és finanszírozási terheit;
- a megrendelői oldal gazdasági felelősségét;
- a kapacitáslekötés valós gazdasági értékét;
- a helyszín műszaki, biztonsági és működési kontrollját;

- a rendezvények szakmai minőségének és biztonságának megőrzését;
- a KKV-k számára is működőképes finanszírozási és piaci feltételeket;
- a rendszer eredményességének kétoldalú, adatvezérelt visszamérését.

A közös cél egy olyan állami rendezvényszervezési környezet kialakítása, amelyben a verseny és az átláthatóság erősödése nem a gazdasági kockázatok egyoldalú áthárításával, a helyszínek működőképességének gyengítésével vagy a szakmai felelősség széttöredezésével valósul meg.

KISZÁMÍTHATÓSÁG • ARÁNYOSSÁG • FENNTARTHATÓSÁG